

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9516 af 28/03/2017 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - parts- og vidneforklaringer

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2016-6811-54312

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om etnisk oprindelse, hudfarve og race - øvrige - parts- og vidneforklaringer

J. nr. 2016-6811-54312

En mand blev under et besøg i en butik udtaget til kontrol af en medarbejder. Medarbejderen sammenholdte ryksækkens indhold med kvitteringen. Mens manden påstod, at kontrollen skyldtes hans udseende, herunder hans hudfarve, påstod virksomheden, at kontrollen var begrundet i medarbejderens konkrete mistanke om butikstyveri.

Da denne uenighed kun kunne afklares ved mundtlige parts- og vidneforklaringer, kunne Ligebehandlingsnævnet ikke behandle klagen.

Klagen drejer sig om påstået forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse i forbindelse med klagers besøg i en af indklagedes butikker.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet kan ikke behandle klagen, da en afgørelse af, om klager er blevet forskelsbehandlet på grund af race eller etnisk oprindelse, kræver bevisførelse i form af mundtlige parts- og vidneforklaringer.

Sagsfremstilling

Den 13. juli 2016 besøgte klager en af indklagedes butikker.

Under besøget blev klager udtaget til kontrol af en medarbejder. Kontrollen fandt sted ved en af butikkens kasser og bestod i, at medarbejderen kiggede i klagers rygsæk og sammenholdte indholdet med kvitteringen.

Den 28. juli 2016 skrev klager til butikken og gjorde opmærksom på episoden. Butikkens souschef skrev tilbage til klager den 29. juli 2016.

Klagen er indbragt for Ligebehandlingsnævnet den 25. oktober 2016.

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at han under et besøg i en af indklagedes butikker var udsat for forskelsbehandling på grund af sin race eller etniske oprindelse i strid med lov om etnisk ligebehandling.

Klager havde været inde i butikken for at handle, men kom på vej ud af butikken i tanke om, at han havde glemt at købe blomster og kage. Han gik derfor ind i butikken igen, efter at han havde stillet de varer, som han allerede havde betalt for, ved en af butikkens kasser.

Da klager havde købt blomster og kage, blev han på vej ud af butikken stoppet af en medarbejder, der spurgte, om hun måtte kigge i hans rygsæk.

På klagers forespørgsel om, hvorfor medarbejderen ville kigge i hans rygsæk, svarede medarbejderen blot, at hun havde ret til at kigge i en kundes rygsæk, hvis hun var i tvivl, om kunden havde stjålet noget. Medarbejderen tilkendegav ikke, hvad hendes mistanke mod klager konkret var baseret på.

Klager blev chokeret over medarbejderens forespørgsel og tone. Han syntes situationen var ubehagelig.

Klager lod medarbejderen kigge i sin rygsæk, og han hentede også den pose, som han havde stillet ved kassen. Medarbejderen sammenholdte de varer, som klager havde købt, med de varer, som fremgik af kvitteringen.

Visitationen fandt sted ved siden af den kasse, hvor han havde betalt for sine varer. Kunder og medarbejdere ved kassen, kiosken, postbutikken og bageriet kunne derfor se ham. Klager fandt det ydmygende, og han blev på intet tidspunkt tilbudt, at visitationen kunne ske i et særskilt lokale.

Der var mange andre kunder i butikken, som også bar rygsæk, men de blev ikke visiteret på grund af mistanke om tyveri. Disse kunder var hvide i huden.

Klager har brun hud, sort hår, skæg og overskæg, og han ligner ifølge sit eget udsagn en muslim.

Da klager bad om medarbejderens navn, virkede medarbejderen overrasket og ønskede kun at oplyse sit fornavn.

Klager er ikke enig med indklagede i, at han opholdt sig usædvanligt længe i butikken. Han var i butikken i under en time, han var i flere afdelinger, og han var inde og ude af butikken to gange.

Klager er heller ikke enig med indklagede i, at det var usædvanligt, at han bar en tom rygsæk, da han gik ind i butikken, og at rygsækken var fuld, da han forlod butikken. Der var mange andre kunder i butikken, som bar en tom rygsæk.

Medarbejderens kontrol af klager skete ikke på baggrund af en konkret og begrundet mistanke om tyveri.

Indklagede gør gældende, at sagen skal afvises på behov for partsog vidneforklaring, subsidiært at indklagede skal frifindes.

Det er nødvendigt at afhøre klager og indklagedes medarbejdere om den episode, der fandt sted i butikken den 13. juli 2016. Nævnet kan ikke træffe afgørelse i sagen på baggrund af klagers subjektive beskrivelse af episoden.

Der er intet i sagen, der indikerer, at klager på nogen måde har været udsat for forskelsbehandling. Klagen er alene baseret på klagers fortolkning af den ordveksling, der har været mellem klager og medarbejderen.

Klagers beskrivelse af de faktiske omstændigheder bestrides.

Det er helt normal praksis i butikken, at en af de ledende medarbejdere foretager udgangskontrol. Medarbejderen, der foretog udgangskontrol af klager, er en af de fem ledende medarbejdere i butikken.

Medarbejderen blev i 2016 kåret som årets mentor i kommunen for sit arbejde med syge borgere og borgere, der skal integreres på det danske arbejdsmarked. Det ligger derfor medarbejderen meget fjernt at foretage forskelsbehandling. Medarbejderen var blevet indstillet af en sagsbehandler i kommunen på baggrund af hendes arbejde med flygtninge og indvandrere.

Udgangskontrol foretages kun, såfremt der er konkret mistanke om, at en kunde har stjålet varer fra butikken.

Medarbejderen har oplyst, at hun den 13. juli 2016 omkring kl. 16.00 blev opmærksom på klager, der i meget lang tid havde gået rundt i området for parfume, cremer, make-up m.v. Dette er et område, som er særligt udsat for tyveri, idet varerne er lette at gemme og let omsættelige. Derfor er medarbejderne altid ekstra opmærksomme på kunder, der befinder sig i længere tid i dette område.

Klager gik efterfølgende over i dametøjsafdelingen. Herefter vendte han igen tilbage til området for parfume, cremer, make-up m.v. Medarbejderen fandt denne adfærd usædvanlig.

Klager bar en flad rygsæk på ryggen, som ville kunne anvendes til at gemme stjålne varer. Dette forhold sammenholdt med klagers usædvanlige adfærd medførte, at medarbejderen fik mistanke om, at klager var en butikstyv.

Efter at have været opholdt af andre opgaver og kunder blev medarbejderen kl. 17.00 igen opmærksom på klager, der nu stod i kø ved en udgangskasse. Medarbejderen observerede, at klagers rygsæk nu var fuld. Dette bestyrkede medarbejderen i sin mistanke.

Efter at klager havde betalt for sine varer, anmodede medarbejderen derfor klager om at følge med hen til en anden kasse, som var i hjørnet af butikken. Den pågældende kasse var lukket, og der befandt sig ikke umiddelbart kunder i nærheden.

Ifølge medarbejderen forløb episoden ganske roligt og i en god tone, og klager accepterede medarbejderens gennemgang af rygsækken.

Medarbejderen forklarede klager, hvorfor hun valgte at kontrollere ham. Klager spurgte medarbejderen, hvorfor de andre kunder ikke blev kontrolleret. Klager udtrykte, at det var hans opfattelse, at han ikke var blevet visiteret, hvis han havde haft blå øjne. Dette afviste medarbejderen.

Kontrollen blev foretaget på baggrund af en konkret begrundet mistanke om tyveri, og den blev foretaget så diskret som muligt ved den fjerneste udgangskasse. Kontrollen var i overensstemmelse med butikkens retningslinjer.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse.

Det fremgår af lov om etnisk ligebehandling, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemands race eller etniske oprindelse.

Det er ubestridt, at en medarbejder kontrollerede klagers rygsæk i forbindelse med hans besøg i indklagedes butik den 13. juli 2016, men klager og indklagede har afgivet modstridende oplysninger om baggrunden for, at medarbejderen foretog kontrollen.

Klager har oplyst, at kontrollen var begrundet i hans udseende, herunder hans hudfarve, mens indklagede oplyser, at kontrollen var begrundet i medarbejderens konkrete mistanke om butikstyveri.

Ligebehandlingsnævnet vurderer på denne baggrund, at det er nødvendigt med mundtlige partsog vidneforklaringer til afklaring af baggrunden for den foretagne kontrol af klager, og at en afklaring af dette spørgsmål har væsentlig betydning for vurderingen af, om klager blev forskelsbehandlet på grund af sin race og etniske oprindelse.

En sådan bevisførelse kan ikke ske ved nævnet, men må ske ved domstolene.

Nævnet kan derfor ikke behandle klagen.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser: Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 4, om nævnets kompetence
- § 8, nævnets afvisning af klagen
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Lov om etnisk ligebehandling

- § 2 om lovens anvendelsesområde
- § 3, stk. 1-3, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7 om bevisbyrde

<2016-6811-54312>